



Jan Johansson



Vad kan sprängaren göra åt dolorna?



- Problemet med dolor har blivit allt mer aktuellt
- Tidigare stort mörkertal (fortfarande?)
- Allt fler aktörer har blivit medvetna. Trafikverket, MSB m.fl.
- Pågår arbete med att finna lösningar. BEF-SBMI-TRV-mfl.



Var hittar man dolor?

- Ja, i princip överallt där det har sprängts berg.
- Gamla sprängbottnar, pågående entreprenader, tunnlar, bergtäkter och entreprenadberg...
- Även i krossmaterial på byggarbetsplatser



Exempel från NCC

Exempel från NCC

- Minst 39 dokumenterade dolor på en och samma terminal sedan februari 2022.
- Omhändertagit ca 50 kg netto explosivämne.
- Hittat dynamit med intakt tändare i sten.
- Dola detonerat i krossen på en av terminalerna.





Komplext problem

SVERIGES RIKSDAG

Start / Dokument & lagar / Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

SVERIGES RIKSDAG

Start / Dokument & lagar /
Förordning (2010:1075) om brandfarliga och explosiva varor

Förordning (2010:1075) om brandfarliga och explosiva varor

Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps författningssamling

Utgivare: Anna Asp, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
ISSN 2090-1886



MSBFS
2019:1
Utkom från trycket
den 16 april 2019

Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps
föreskrifter¹ om hantering av explosiva varor;

beslutade den 8 april 2019.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap föreskriver² följande med
stöd av 25 § förordningen (2010:1075)³ om brandfarliga och explosiva
varor.

Explosiva varor kräver tillstånd för:

- Hantering.
- Förvaring.
- Överföring.
- Föreståndare.
- Lämplighetsprövning av personal som hanterar.

- Dessutom regler om transport av farligt gods.



Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

ADR-S 2023

Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps
föreskrifter om transport av farligt gods på väg
och i terräng | MSBFS 2022:3



Komplext problem

- Tillståndsinnehavare får hantera (destruera) sprängmedel från den **EGNA** verksamheten.
- Alltså, inte **ANNANS** sprängmedel.
- För att "ta hand om" annans sprängmedel krävs destrueringstillstånd från MSB.
- Kan vara svårt att få tillstånd till förvaring på terminaler.
- I vissa fall vet man inte vilket projekt entreprenadberget kommer ifrån.



Revidering av MSBFS 2019:1

Obs. Förslag

- Den som har tillstånd att använda explosiva varor får destruera de explosiva varor som omfattas av tillståndet och som härrör från användningen eller påträffas vid användningsplatsen.
- Den som hanterar de explosiva varorna som har använts för avsedda syften men på grund av felfunktion inte förbrukats i användningen behöver inte föra register på de varorna.



Så, vad kan sprängarna göra...

- Oerhört viktigt med återkoppling till projektet och sprängentreprenören.
- Sprängentreprenören kan eventuellt ändra metod. Kan också vara produktfel.
- Efterkontroll av det sprängda berget på projektet (överlämnande av salva AFS Sprängarbete 2007:1 39 §)
- Meddela och informera (problem, typ och sort av sprängmedel).
- Rutiner för hantering av dolor som lämnat projektet.
- Fler sprängentreprenörer som söker destrueringstillstånd.
- Skall regleras i avtal i hela kedjan av entreprenörer.



Tack för mig!